

Plesna scena.hr

suvremeni ples, performans, intermedijalne izvedbe,
fizičko kazalište, novi cirkus, eksperimentalne izvedbene prakse

naslovna

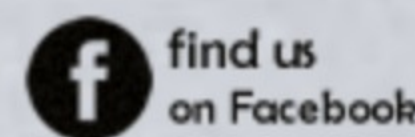
hrvatska
eseji
gostovanja
festivali

intervjui

knjige
časopisi
portreti
snimke

o nama
impressum
kontakt
potpora

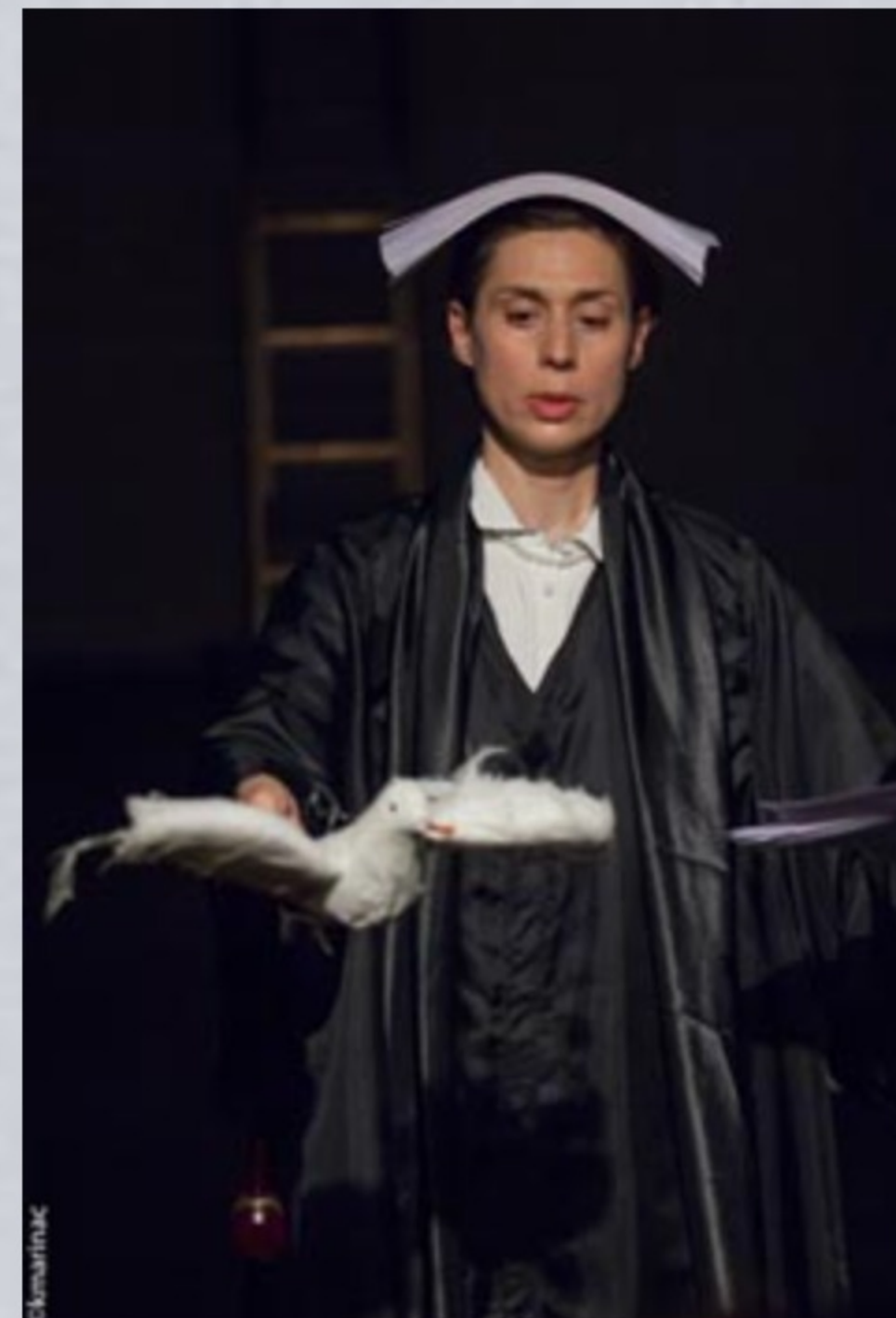
kulisa.eu

traži

NEKA PUBLIKA PROSUDI

34. Tjedan suvremenog plesa, Zagreb, 27. svibnja – 4. lipnja 2017.: Ilja Fontain Production Cie Public in private, *Lady Justice*, autorica Jasna Layes Vinovrški

U američkom filmu *Porotnica* (*The Juror*, 1996) Demi Moore glumi umjetnicu, samohranu majku Annie, odabranu za članicu porote u sudskom procesu protiv mafijaškog *bossa*. No odabrana je i kao žrtva mafijaške ucjene kako bi iznutra utjecala na odluku iste te porote. Vrhunac je filma porotničko vijećanje u kojem Annie, manipulirajući ostalim porotnicima, uspijeva osloboditi mafijaša. Zastrašujuća arbitrarnost pravosudnog sustava, u ovom filmu naravno dovedena do ekstrema, nečiju sudbinu, laički rečeno, svodi na to hoće li tužilaštvo ili obrana bolje odigrati svoju ulogu u čim teatralnijem nastupu pred porotom, grupom nasumce odabranih građana koja odlučuje o krivnji ili nevinosti. Jasna Layes Vinovrški, hrvatska autorica s berlinskom adresom, preuzima upravo ovaj zajednički element pravosuđa i teatra u predstavi *Lady Justice* (*Justicija*) baveći se odnosom pravde i umjetnosti, u svom sada već prepoznatljivo ležernom stilu. Predstava je igrala početkom lipnja u zagrebačkoj Galeriji SC, u okviru Tjedna suvremenog plesa, koji često programira njezine

radove, preokupirane sudarom čovjeka sa sustavom.

Autorica, ujedno i izvođačica, na početku izvedbe, kao u svakom sudskom procesu iznosi uvodne riječi i upoznaje nas s kontekstom slučaja i s poteškoćama u procesu kreiranja predstave. Saznajemo kako je nastala prema narudžbi s uputom da bude politički angažirana, no unatoč idealnim uvjetima u nekoliko međunarodnih rezidencija, umjetnički je rad *pružao otpor* i *bojkotirao* je. Izvođačica zatim iznosi svjedočanstvo tužitelja – umjetničkog rada, nakon toga obrane – umjetnika, čiji sadržaj su secirani stihovi pjesme *I Wish I Knew How It Would Feel to Be Free* (*Voljela bih znati kakav je osjećaj biti slobodna*), u interpretaciji Nine Simone, koja je šezdesetih stekla status himne američkog pokreta za ljudska prava.

Svaki je stih popraćen fizičkim dokazom kojeg izvođačica predaje publici na ispitivanje, pa tako tijekom predstave gledalištem zveckaju lanci, dobacuje se lopta, jede čokolada, prenose rešetke, kišobran, ogledalo i drugi rekviziti koji simbolički ili doslovno predstavljaju ideje iz pjesme. Publika je kasnije pozvana proizvoljno smjestiti predmete na scenu i staviti ih u odnose koje smatra adekvatnima, dok izvođačica – *sljepa pravda* ima povež na očima, ne bi li ga na kraju skinula, zajedno s tógom koju će uz pomoć psećih vodilica pretvoriti u pticu u *slobodnom* letu.

Iznimnu strukturiranost dramaturgije prate jednako ograničavajuća koreografija i scenografija. Kao u njezinoj svjetskoj uspješnici *Staying Alive*, u kojoj smo stregili hoće li i kada pasti s gomile knjiga na kojima je balansirala, u *Lady Justice* izvođačica se kreće, plešući trokorak, samo uskim koridorom niz središte scene, sačinjenim od brojnih listova papira koje je prethodno uredno posložila, istovremeno hvatajući ravnotežu s hrpom papira na glavi. Da bi to postigla, ponekad joj publika iz prvog reda mora asistirati u manipuliranju rekvizitima-dokazima. Sputan pokret prati služben, ali ljubazan govor, uz poneke improvizacije uslijed interakcije s publikom – osim što čita stihove i daje pojašnjenja publici, izvođačica daje upute i tehničaru kada upaliti i ugastiti svjetla i glazbu.

Ako je porota ta koju u sudskom procesu treba uvjeriti u nečiju nevinost ili krivnju, onda je u predstavi *Lady Justice*, kao uostalom i u bilo kojem umjetničkom radu, publika ta porota koja donosi sud o predstavi, i njezinoj sudbini, na temelju

argumenata *umjetničkog djela* i umjetnika. No tko je tu više u pravu – umjetnik, njegovo djelo ili publika? Ova urnebesna komedija, osim što suptilno iznosi relativno bezazlene apsurdne, posebice današnje europske umjetničke produkcije, uz poneku referencu na aktualnosti hrvatske scene, postavlja i ne tako bezazlena pitanja o pravičnosti u demokraciji. Jasna Layes Vinovrški ozbiljno je neozbiljna, relevantna i zanimljiva. Podsjeća nas da se silna pravila i zakonske odredbe s dobrim namjerama često pretvore u put u birokratizirani pakao i da je pravda previše uvjetovana, kako u svakodnevnom životu, tako i u umjetnosti.

© Jelena Mihelčić, PLESNA SCENA.hr,
31. srpnja 2017.

Lady Justice
ideja, koreografija i izvedba Jasna L.
Vinovrški
scena, umjetnički savjet Clément Layes,
glazba Nina Simone, dizajn svjetla
Catalina Fernandez

produkcija: Ilja Fontain Production Cie
Public in private
koprodukcija: Théâtre de la Ville Paris
podrška: Berlinski odjel za kulturu i
Goethe-Institut u Montréalu
rezidencije: La Briqueterie – CDC du Val-
de-Marne, CSC – Centar za scenu
Contemporanea Bassano del Grappa,
Hrvatski institut za pokrete i ples – HIPP,
Circuit-Est Montréal, Fabrik Potsdam,
Atelier House Flutgraben Berlin

Piše:

Jelena
Mihelčić

kritike i eseji

- suvremeni ples Zagreb
- suvremeni ples Split
- izvedbene umjetnosti Zagreb
- izvedbene umjetnosti Hrvatska
- suvremeni ples Zadar
- suvremeni ples Rijeka
- suvremeni ples Pula i drugi gradovi